

Biblioteca Palat Sătur 1

Mantul

Proceduralul

are afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Oameni alesi

Arad, 18 Dec.

In zile de grea restriște, în timpul refugiului, al mizeriei celor mai cumplite și al tuturor molimelor, profesorul universitar I. Simionescu a scris o carte careia a dat numele: „Oameni alesi” și pe care a închinat-o copiilor patrii sale. Cartea aceea cuprinde biografiile unora dintre cele mai complete personalități pe cari le-au dat, până în zilele noastre, marile națiuni ale lumii.

Acum de curând dl profesor I. Simionescu a tipărit un al doilea volum al „Oamenilor alesi”, care cuprinde viețile românilor: Nicolai Miculescu, Dimitrie Cantemir, Ștefan-cel-Mare, Mihai-Viteazul, Avram Iancu, Gh. Șincai, Gheorghe Lazăr, Dinicu Golescu, Gheorghe Asachi, Ion Eliade-Rădulescu, Mihail Cogălniceanu, I. C. Brătianu, Titu Maiorescu, Spiru Haret, Vasile Alecsandri, Ion Creangă, Mihail Eminescu, Al. Vlahuță, Nic. Grigorescu, Veniamin Costache, Andrei Șaguna, Gr. Cobălcescu, P. Poni, Mihail Lupescu, B. P. Hașdău.

Această nouă carte a dlui profesor universitar Simionescu nu trebuie să lipsească din casa nici unui român cu dragoste față de cultura românească. Mai ales în zilele când drumurile spre rău se deschid largi și chemătoare, cărțile de felul celeia care poartă titlul: „Oameni alesi”, sunt necesare, binevenite. Tineretul mai cu seamă, găsește în ele exemple mărețe, priveliști eroice de muncă tăcută și de isprăvi uriașe, pentru binele neamului și-al omenirii.

La alte neamuri cărțile de acest fel formează întregi biblioteci și sunt citite cu lăcomie și folos de către tineret. Ele oțlesc, pas cu pas, energiile tinere și formează caracterele. Ele desăfoară avânturile și tot ele impun disciplinele cele mai aspre.

Durerea noastră este că scrierile de acest fel sunt foarte rare în literatura noastră.

Acest fapt ne face să recomandăm și cu mai multă căldură cartea „Oameni alesi” — care este o adevărată faptă bună.

INSEMĂNĂRI DE-O ZI

Limba română la Universitatea din Roma

Arad, 18 Dec.

O telegramă din Roma ne vestește că în seara de 16 Decembrie a. c. a avut loc la Universitatea din Roma inaugurarea cursului de limba și literatura română, ținut de către profesorul Claudiu Isopescu, un tânăr bucovinean, fost ofițer în Legiunea română organizată în Italia, în partea ultimă a războiului mondial.

Decanul Facultății de litere, dl Cardinali a adus salutul rectorului și al Consiliului Facultății, apoi dl Isopescu a ținut o frumoasă conferință, vorbind despre poezia populară română.

La inaugurare au asistat numeroși studenți italieni, ministrul României la Roma dl. Em. Lahovary, împreună cu membrii legationei și întreaga colonie română.

Iată un nou prilej de apropiere culturală româno-italiană!

Pe dl Isopescu îl știm om activ și român entusiast. Înainte de a ocupa slujba de profesor de limba română la facultatea de litere a strălucitei universități din capitala Italiei, d-sa s'a făcut cunoscut publicului italian prin diferite studii despre literatura română și traduceri din românește, publicate în revistele și ziarele italiene de samă.

Cunoscându-i puterea de muncă și calitățile, suntem siguri că d-sa va face acolo cauzei românești neprețuite servicii.

Criza de guvern din Germania.

BERLIN — Căderea guvernului imperial preocupă în mod intens toate cercurile politice. Impresia generală este că rezolvirea crizei nu va avea loc înainte de anul nou, deoarece disensiunile dintre partide sunt atât de accentuate încât deocamdată nu pare posibil un acord între ele în vederea unui guvern de coaliție. Cele mai noi informații pretind a ști că se pregătește o coaliție de dreapta în care caș persoana lui Luther ajunge pe primul plan. În acest caz politica germană se va orienta din nou spre dreapta.

BERLIN. — Hindenburg, președintele republicii a primit în audiență pe doctorul Scholtz președintele partidului populist, pe dl dr. Gerard, șeful centrului și pe contele Westarp, conducătorul organizației naționaliste precum și pe dl Breischeid, șeful socialiștilor. Audiența a avut caracter informativ. După unele versiuni președintele republicii Hindenburg va proceda la numirea noului guvern după trecerea sărbătorilor.

BERLIN. — După cele mai noi știri în toate cercurile se dă ca sigură numirea dlui Luther, ca șef al noului guvern. Dl Luther se găsea în călătorie de studii în America de sud de unde la știrea căderii guvernului s'a reîntors numai decât. O parte din călătoria sa a făcut-o cu aeroplanul.

Situația de pe Rhin.

PARIS. — Dl Briand ministru de externe și-a dat consimțământul ca trupele de ocupație din Valea Rhinului se fie reduse la un contingent cât de mic. Operația se va săvârși în cursul a 3—4 luni în mod treptat.

P. S. Episcopul Grigorie către credincioșii bisericii ortodoxe române din eparhia Aradului

GRIGORIE din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmgagiului, precum și a părților anexate din Bănatul-Timișan

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierască!

„Și ce mă chemați: Doamne, Doamne și nu faceți cele ce vă zic?” (Luca 6 v. 46)

Înainte cu vre-o 1900 ani marele prooroc Ioan Botezătorul pregătea calea Mântuitorului spunând că tot trupul va vedea mărirea lui Dumnezeu. Sfântul prooroc vestea că la venirea Mântuitorului: toată valea se va umplea, și tot muntele și măgura se va smeri, și vor fi cele strâmbe drepte și cele colțuroase căi netede (Luca 3 v. 5.) Și-l întrebau pe el popoarele zicând: dar ce vom face? Iar Ioan răspundea lor: „cel ce are două haine să dea celui ce n'are; și cel ce are bucate, asecate, asemenea să facă” (Luca 6 v. 49).

La întrebarea ce vom face, sfântul Ioan Botezătorul se gândea la săraci. Este prea adevărat că Ioan Botezătorul n'a vorbit numai despre săraci, căci spuse cuvinte de un cuprins cu mult mai larg în împrejurimile Iordanului. Sfântul Evanghelist Matei ne istorisește că proorocul Ioan zicea celor ce veneau să se boteze dela dânsul: Faceți dar roduri vrednice de pocăință” (Matei 3 v. 8). Mult cuprinzătoare erau aceste cuvinte, dar când poporul l-a întrebat pe Ioan ce vom face: el n'a zis; închinativă și vă tânguiți celor tari și puternici, ci a zis: cel ce are două haine să dea celui ce n'are.

Dar au venit și ostași la Ioan Botezătorul să-l întrebe: „ce vom face?” Și le-a răspuns lor: să nu asupească pe nimeni! Așa se pregătea venirea Mântuitorului de către Ioan: să vestească grija față de săraci și cei asupriți. Și iată iubiții mei fii suflatești că vine Mântuitorul vestind înainte de toate această grijă față de săraci și asupriți. Credeți poate că prin nașterea Sa Mântuitorul a voit să fie pe placul înțelepților sau puternicilor lumii de atunci? Sau credeți poate că soarele nu ajunge până la coliba săracului? Priviți pe Cel ce dă viață soarelui, priviți pe regele regilor: un staul este reședința lui iar leagănul Lui o iesle!

Și nici n'ar trebui iubiților să mai privim la altceva decât spre nașterea Mântuitorului ca lumea de azi să poarte cu adevărat grije de cei săraci și nepăstuiți. G'asul statului este destul de răsunător, ieslea din Viteem strigă lumii de azi: aduceți-vă aminte de săraci. Dacă însă împrejurările Nașterii Domnului nu ajung pentru unii, le aducem aminte de leproși pe cari Mântuitorul i-a vindecat, pe orbi pe cari i-a făcut să vadă și de schiopii și slăbănogii pe cari i-a făcut să umble. Aduceți-vă aminte de cuvintele: „Fiți milostivi,

precum și Tatăl vostru este milostiv”. (Luca 6 v. 36.) Îndreptați-vă mintea spre grija ce a avut-o Domnul de săraci când a zis către boierul bogat să-și vândă averile și să le împartă săracilor (Luca 18 v. 22). Gândiți-vă că numește frați mai mici ai săi pe cei flămânzi, setoși, streini, pe cei ce umblă în zdrențe și pe cei închiși în temniță!! (Matei 25 v. 35 și urm.)

Dar nici nu este necesar să mergem așa departe spre a vedea grija Mântuitorului față de cei lipsiți. Împrejurările nașterii Sale lămuresc destul adevărul că a venit — precum zice proorocul Isaia — să binevestească săracilor și să mângâie pe toți cei ce plâng. (Isaia 61 v. 1—2 și Luca 4 v. 18) De sigur, Mântuitorul a venit și pentru mântuirea celor pierduți (Luca 19 v. 10), dar îndată după pășirea Sa publică pune pe planul întâiu grija de cei săraci.

Adevărul acesta este de cea mai mare însemnătate. Căci prin nimic nu vom putea urma mai mult pe Domnul, decât prin jertfa ce o vom face pentru săraci și cei asupriți. În schimb prin nimic nu vom produce amărăciuni mai mari, decât prin adunări de avutii peste avutii uitând că și alții au drept la viață. Și vai! leslea sărăcăcioasă a Mântuitorului încă nu a desmetecit pe mulți că întrebuințarea nepotrivită a avutiei produce numai vaiete și plângere. Omenirea are o mulțime de călăuzitori buni, mulți învățați, multe capete lunate și o sumedenie de legi, dar dreptatea nu este încă desăvârșită pe pământ, iar numărul celor săraci și asupriți este atât de mare!

Da iubiții mei! Și astfel mulți săraci se cred pe sine ca niște desmoșteniți ai soartei, cari își caută dreptatea lor pe toate căile cu puțință și cu nepuțință. De aceea auzim azi despre oameni cari atacă dreptul sfânt al proprietății și averii, pentru că nu s'a făcut totul în numele lui Hristos! Unii abuzează de dreptul de proprietate și nu se cugelă de loc că oamenii ar trebui să se ajute și să slujească unul altuia. Hristos cere apărare celui fără sprijin, dar acesta nu prea găsește apărător; Hristos cere ridicarea celui căzut, dar lumea nu prea voește să-i zică „frate” celui căzut.

Lumea de azi recunoaște că arșița soarelui dogorește și că gerul îngheață apa, dar îndrăznește să spună că față de iubirea lui Hristos ar fi mai mare iubirea de sine, iubirea de argint. Ii auzi vorbind pe mulți despre valută și cel din urmă neînvațat își vorbește despre scăderea banilor, dar cine aude oare în asemenea împrejurări mustrarea Mântuitorului: „Și ce mă chemați Doamne, Doamne și nu faceți cele ce vă zic?” Azi, când omul se îndumnezește pe sine, când mai mult grija gliei îi muncește, trebuie prin urmare cât mai des să-i aducem aminte de

bunurile vecinice ale sufletului. Mai ales celor ce abuzează cu proprietatea și cu dreptul personal și cu drepturile altora, trebuie să le aducem aminte de răspunderea ce o au de urmări în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Să înțelegem cu toții în fața ieslei din Betleem și să se înfricoșeze de cuvintele: „Și ce mă chemați Doamne, Doamne și nu faceți cele ce vă zic?”

Dar și tuturor acelor care ar putea da o mână de ajutor celui lipsit, le zicem: nu vă întreceți în setea de avere, în ura nebunească și încrederea oarbă în persoana proprie, ci opriți-vă cel puțin din când în când și la starea celor năvăliți. Au doară nu simțim noi că Cel răscut în iesle ne arată durerea orfanului neajutorat, care umbă descult printre cei ce au grije numai de trupul lor? Sau vom trece cu nepăsare pe lângă văduva cu mulți copii, cari încă nu cunosc și nu pot alina durerile mamei lor? Ori ne facem că nu auzim glasul desădădit al muncitorilor, cari muncesc pentru o bucată de pâine de pe azi pe mâine?

Ori cum ar fi, iubii mei, adevărul este că nu-i stare mai de plans ca starea mizeriei și a lipsei de pâine. Ascultați cu luare aminte ce se petrece odată în casa unei văduve sărace dintr'un oraș. Biata văduvă avea patru copii și de multă vreme nu mai putea câștiga nici pâine pentru dâșii fiind bolnavă.

— Mamă, zise copilul de cinci ani, care se apropia de patul bolnavei, mi-e foame, dă-mi te rog o bucată de pâine.

— Vai dragul mamei, cum nu țiiș da dacă aș avea, dar ni s'a isprăvit pâinea și n'am pe ce mai cumpăra — zise mama.

Iar apoi biata femeie, începu să se roage cu glas tare, ca s'o audă și copiii;

Doamne, Doamne, fă-mă Doamne sănătoasă, ca să pot câștiga pâinea de toate zilele pentru copii. Toată nădejdea mi-o pun în tine Doamne, Cel ce odinioară prin corbi ai trimis mâncare proorocului Ilie.

Copilul de cinci ani, auzind rugăciunea aceasta, deschise ușa spre mirarea mamei.

— De ce ai deschis ușa Ionică, — întrebă mama.

— Ca să întreb corbii cu mâncare de la Dumnezeu.

Și ce credeți iubii mei fii sufletești, a intrat în adevăr vre un corb cu mâncare în casa văduvei? Pe când ușa casei era deschisă, tocmai trecea un om bogat pe acolo și auzind cuvintele copilului, s'a oprit. Văzând mizeria familiei, i-a dat un ajutor destul de bun.

Dar iubii mei fii sufletești, ori cât de vii ar fi colorile în cari descriem mizeria din lume, ori cât am crede că mizeria trebuie înlăturată, trebuie să trecem și la fapte. La judecata din urmă nu vom fi întrebați ce descoperiri mari am făcut în viață, nici câte rânduri de case avem la oraș sau cât pământ avem la țară, ci cum ne-am îndeplinit micile datorii ale milosteniei! Păcatele întrelăsării ne vor acuza la judecată și amar vor răsună strigătele nenorociților flămânzi și goi: ce așteptați acum voi cei cu inima de ghiță? Ce așteptați voi, cari ați crezut că Hristos nu s'a născut și pentru noi? Ce gând de milostenie puteți arăta că s'a zămislit în sufletul vostru din marea milostenie a lui Hristos Mântuitorul?

Atunci mulți își vor aduce aminte de cuvintele proorocului Isaia: „Vai celor ce lipsesc casă lângă casă... că de se vor și face case multe, mari și frumoase... nu vor fi locuitori într'ăsele” (c. 5.) Atunci cu adevărat se împlinesc cuvintele Mântuitorului: „Vai vouă bogaților, că vă lași mângăierea voastră. Vai vouă celor ce sântei sătui acum, că veți flămânzi” (Luca 6 v. 24—25.)

Aceste cuvinte trebuie să înfricoșeze pe toți acei bogați, cari ar putea face bine și nu-l fac. Ele trebuie să dea de gândit chiar și celor cari pun sărăcia în cărca, în spinarea, în soco-

teala săracilor. Căci adevărat este că lenea, beția și alte neajunsuri duc la sărăcie, dar sunt destui săraci, chiar cei mai mulți, cari nu din pricina aceasta au sărăcit. Acesta este un adevărat destul de trist în zilele noastre, cari ne arată că se poate ca cineva să câștige lunar milioane iar altul aproape să piară de foame.

Toate acestea însă vi le spun iubii mei, nu pentru că Mântuitorul ar fi osândit bogăția cinstită. Este adevărat că unui tinar i-a spus să-și dea averea, săracii ar fi ajuns oameni cu avere. Mântuitorul știa că averea va face mari rele tinărului bogat, care se vede că nu făcea milostenii, căci Mântuitorul în cazul acesta i-ar fi dat poate alte povești. Și doar Mântuitorul avea ucenici bogați cărora nu le-a zis să-și vândă averile. Tutoilor bogaților însă le-a zis Mântuitorul să facă milostenie.

Astfel și eu smeritul slujilor al lui Hristos îndemn pe cei cu dare de mână să aibe mai multă înțelegere și iubire pentru cei săraci. Să ne dăm dar seama că suntem numai economi, chivernisitori ai bunurilor. Astfel trebuie să arătăm cinste în chivernisire, cale cinstită în sporirea averii. Să avem milă și inimă față de cei ce sunt pe bani în serviciul nostru, fie în birou, fie în fabrică, în industrie sau comerț, fie la lucrul câmpului. Să ajutăm pe cei nevoiași și lipsiți, pe cei ce în adevăr au nevoie de ajutorul nostru.

Iubii mei fii sufletești! Oare care dintre voi ar putea să creadă în clipa aceasta, că chiar acum în sfânta biserică în legătură cu păstoreștile mele cuvinte, se va face colectă.

Așa crezuseră odată credincioșii unei biserici din Paris, când preotul le vorbea despre milostenie. La urmă credincioșii așteptau colecta, dar n'a venit. Nici acum nu se va face colectă, dragii mei, cu toate că mari sunt lipsurile nu numai ale eparhiei întregi. Avem lipsă de mai mulți profesori, preoți misionari, funcționari la centrul eparhiei. Ar trebui cheltuieli pentru susținerea școlii normale confesionale și a seminarului teologic, cursuri pentru predarea religiei, un locaș potrivit pentru clerul central și multe altele. Dar ca să nu pomenim pe larg chiar și la Nașterea Domnului de asemenea neajunsuri, — pe cari credincioșii trebuie să le cunoască, — voi continua cuvintele mele prin o întrebare către toți fii mei sufletești din eparhia Aradului.

Întreb care, cât a dăruit pentru fondul săracilor din parohie?

Fiecare se întâlnește cu săracii din parohia sa. Cât a dat fiecare ca și săracul să poată avea fiertură cu carne de ziua marelui Praznic? Cât a dat fiecare om cu stare ca și săracul să aibe un lemn de încălzit cel puțin la Crăciun? Arătați-mi haina pe care săracul o poartă azi cumpărată pe banul nostru. Nu veți putea zice că ați dat unui strein, căci săracul e în mijlocul vostru! Ce dormic sunt să știu dacă el săracul și azi se întâlnește flămând și gol cu haina de mătase a altuia! Și sunt dator, iubii mei, să știu ce faceți voi mai ales de ziua unui mare praznic ca Nașterea Domnului.

Cu bucurie pot spune că în unele din parohiile noastre s'a ajuns la rezultate frumoase cu fondul săracilor. Bucuria își are rostul ei pentru că prin ordinul Nr. 2423 din 10 Iunie 1926, am dispus ca fiecare parohie să poarte grije de săraci. Am voit să dau prin aceasta prilej credincioșilor mei de a trece la fapte. La fapte vă chem deci pe toți pentru alinarea mizeriei dintre noi. Sprijiniți pe săraci și fiți cumpătați în traiul vostru. Mai puține plăceri și nu veți căuta avere cu orice preț. Nu uitați că dorințele, aspirațiile și răzlejdile cele mai frumoase le vom îndeplini, dacă aiăm jertfe și prin jertfe pregătim calea către dreptatea de-a-vă-și-a, în numele căreia azi la Praznicul Nașterii Domnului așteptăm și pentru cei săraci o soară mai bună.

Nădăduind că aceste cuvinte sunt ascultate de adevărați ortodoksi, oameni ai faptelor, rog pe bunul Dumnezeu

să vă dea putere a urma sfintele Lui învățături spre mărirea Lui și a bisericii ortodoxe române în vecii vecilor:

Al vostru al tuturor

Arad, la Nașterea Domnului 1926

Iubitor și de tot binele voitor
† Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Pichetele de grăniceri

— O propunere —

Am amintit în numărul de ieri al ziarului nostru, că pe ziua de azi, vom veni cu o propunere în ceiace privește construirea pichetelor de grăniceri în tot lungul frontierei jud. Arad. O necesitate urgentă cere imediată realizare a acestor lucrări, care vor avea darul de a pune sfârșit unei chestiuni destul de delicate, în toate comunele de frontieră. — Grănicerii din punctul de vedere administrativ, apar în ministrului de finanțe și noiei aprobări bugetare ar stăngeni întocmirea bugetului existent. Acești grăniceri sunt tot odată cele mai serioase organe de siguranță a avutului populației din județele de frontieră și deci în primul rând — aceasă a populației este datoarea a face întâile sacrificii, menite să îmbunătățească starea lor morală. Pichetele de grăniceri, la frontiera județului nostru, ar cere un fond de circa trei milioane și pentru acoperirea acestei sume, facem următoarea propunere: 1. Prefectura de județ să dea din veniturile sale o sumă de circa jum. procent și 2. comunele din județ să cedeze 1 proc. din bugetul lor. 3. Dacă suma totală nu ar acoperi total cheltuielile de construcția pichetelor grănicerești, centrele mari din cuprinsul județului Arad, să organizeze serbări, la cari credem că nu va lipsi concursul intelectualității arădaue. Propunerea de față ni se pare destul de achitabilă și ne place să credem, că nu s'a întâmpina nici un fel de rezistență din partea celor vizati.

Tot contrabanda dela Tornea

— Noul relatări —

Poliția continuând cercetările în chestia contrabandei dela punctul de frontieră Turnu (Tornea) s'au dat de noi fire doveditoare în săvârșirea contrabandei. Pe lângă persoanele, ale căror nume le-am dat în vileag în raportajul trecut al ziarului nostru, s'au dovedit noi complici, la unul dintre ei găsim se și corpul delict, mătase trecută, prin contrabandă la frontieră. În interesul cercetărilor, nu putem da deocamdată alte amănunte, înștiințând însă publicul, că această contrabandă are ramificații nu numai în localitate, ci și în Oradea-Mare și Timișoara. Căpitanul Achimescu, comand companiei de grăniceri Pecica, unul dintre principalii vinovați, văzându-și situația periclitată de divulgat complicitatea unui alt ofițer, superior în grad, la care — cu ocazia percheziției făcute — s'a găsit o cantitate de mătase destul de însemnată, care se crede că ar proveni din cea intrată în țară prin contrabandă.

Pentru sezonul de baluri
cele mai elegante frakuri și
smokinguri se execută la
GROSS și RENDY, Arad,
noul palat Neuman. 381

Mișcarea culturală

Editarea operelor istorice, filozofice și pedagogice

Comisia istorică, prezidată de dl profesor N. Iorga, întrunită la „Casa Școalelor” a discutat modalitatea publicării operelor istorice în editura acestei fundațiuni culturale.

Normele pentru editarea acestor importante opere sunt următoarele:

Se vor publica descrieri de-ale călătoriilor făcute în țările române de către diferiți străini din cele mai vechi timpuri și până azi.

Se vor publica scrisori și documente dela personagiile, cari au jucat roluri importante în viața publică a României, în ultimele timpuri, spre a servi ca document și material istoric.

Se vor cerceta arhivele comunelor și județelor și se vor publica cele mai importante din aceste documente. Se vor da publicității chiar documente de importanță locală.

Afară de acestea, se va mai publica tot ce ar interesa viața de toate zilele, din punct de vedere istoric, în urma, bine înțeles, a unei aprofundate cercetări ale comisiei, instituită în acest scop.

Comisiunea pentru editura filozofică, pedagogică și juridică de sub președinția dl Rădulescu-Motru s'a întrunit tot la „Casa școalelor” și a hotărât să publice traduceri din operele clasice și ale marilor filozofi.

Comisia literară de pe lângă „Casa școalelor” compusă din d-nii: G. Muranu, I. A. Basarabescu, Corneliu Moldovanu, Lovinescu, M. Dragomirescu, ș. a., a lucrat în vederea revizuirii regulamentului pentru imprimarea operelor literare de către această instituțiune.

Camera

— Ședința de noapte. —

La ședința de noapte a camerei, dl ministru Trancu-Iași a depus proiectul de lege referitor la naționalizarea muncii și înființarea căminelor de ucenici.

Dl deputat reportorul răspunsului la mesaj a expus că discuția asupra adresei nu ar trebui se dea ocazie la deslănțuirea patimelor dintre partide și constată că singurul adversar al guvernului este partidul liberal care a urmat calea firească până la desființarea partidului conservator, de atunci vrea să acapareze întreaga conducere a vieții de stat, făcând o politică exclusiv imperialistă. Ocupându-se de partidul național spune că prin faptul unirii și a perdut orice drept la existență și că principiile marxiste ale partidului național-țărănist prin o demagogie nesocotită agită spiritele. Citează din presa acestora pentru justificarea afirmației sale, în care timp se naște o violentă discuție între Dsa și Lupu-Madgearu.

Senatul

Dl general Moșoiu protestează împotriva acuzațiilor că ar fi eliberat prea multe licențe de beuturi.

Enescu (majoritar) cere pentru ofițerii de rezervă reducerea pe cifr.

Groșșanu anunță că guvernul jugoslav a confiscat pământurile românilor, ca represalii față de expropriările făcute în țara noastră jugoslavilor.

Dnii Rădulescu Motru și Mironescu anunță că facultatea de drept este rău deteriorată, fapt pe care îl întărește și dl ministru Petrovici.

Ghiță Pop (naționalist) întreabă pe dl ministru de finanțe, dacă s'a luat în buget fond necesr pentru despăgubirea dăunaților de război din Ardeal. Ca încheiere P. S. Episcopul Hossu răspunde la discursul ținut de dl ministru Goldiș.

INFORMATIUNI

ULTIMA ORĂ

Dela Administrația ziarului.

Administrația ziarului roagă
Public să nu achite sume
pentru ziar sau publicațiuni, de-
se persoanelor, cari prezintă
simțămia cu fotografiile provă-
tate cu semnătura Administra-
ției I. Ianota.

La fel nici cumpărăturile în
ziarul nu vor fi lichidate
câ nu se va prezenta comanda
semnată de Administratorul zia-
rului.

Administrația ziarului.

**Pre onor. abonați ai ziaru-
lului nostru**

binevoii a cunoaște că, abonamen-
t solvite anticipativ, la mâna dele-
gatorilor noștri, pentru ziarul zilnic, se
consideră ca solvite, dela data apari-
ției ziarului (15 Decembrie a. c.) și
pentru numărul lunilor prevăzute în
boneta dată dela cotor.

Administrația ziarului.

**Un album al eroilor de
război**

Din inițiativa Comendurii Pieței
Arad, se va întocmi un album al tu-
tor eroilor și cimitirelor de eroi.
Pentru o cât mai bună reușită a ace-
stei frumoase inițiative, publicul este
rugat a contribui cu datele cunoscute
referitoare la diferiți eroi, căzuți în
război mondial, fără nici o diferență
de naționalitate. Cel cari posed foto-
grafii, referitoare la tot ce privește
războiul mondial ca: eroi, monumente,
cimitire de front, cimitire, etc. sunt ru-
gati a le depune la Comendura Pie-
ței Arad, unde urmează a se întocmi
acest album.

**Cealul dansant al Crucii
Roșii.**

În ziua de Marți 21 Decembrie, Cru-
cea Roșie filiala locală va aranja în
sala festivă a Prefecturii de județ un
bal dansant, cu concursul muzicii mili-
tare a reg. 93 inf. de sub conducerea
locot. Mazilu Fondurile-realizate în
ocazia acestui ceai dansant, vor servi
pentru ajutorarea bolnavilor săraci din
localitate, cu ocazia sărbătorilor
de Crăciun. În aceeași sală se va
danșa și un frumos târg de păpuși.

**Procesul dintre proprie-
tarii unguri și statul
român**

PARIS — Proprietarii unguri stabi-
liți în Ungaria având întinse proprie-
tăți în Ardeal. Nemulțumiți fiind de
dispozițiunile legii agrare în virtutea
căreia au fost expropriați ca absen-
ți, au chemat statul român în jude-
ca unui tribunal din Paris. Tribuna-
lul a luat în cercetare aceasta afacere
pe ziua de astăzi, ambele state fiind
prezentate prin delegații lor. Referent
cauzei a fost numit dl Palăis fost
ministru al Greciei, care a făcut
opunerile sale într-o expunere de
câteva ore.

**Modificarea repausu-
lului Duminecilor în ve-
derea sărbătorilor
Crăciunului.**

Cu ziua de mâine intră în vigoare
noul dispozițiune referitoare la închi-
derea prăvăliilor până după sărbătorile
Crăciunului.

Azi Duminecă prăvăliile de toate catego-
riile vor putea fi deschise toată ziua,
începând de luni până la 1 Ianuară
se suspendă închiderea obligatorie
dintre orele 1 și 3, iar seara toate pră-
văliile și vor putea prelungi închiderea
o oră peste ca obicinuită, adică
până la ora 8, iar băcăniile până la
ora 9.

**Asociațiunea industriașilor
și comercianților ro-
mâni din Arad și jur**

Duminecă, la 19 Decembrie crt. va
serba sfîntirea praporei donat sfintei
biserici gr. cat. din loc. Membrii Aso-
ciamiunii sunt rugați să se prezinte la
orele 10 a. m. în localul de birou de
unde vor pleca în corpore la sfînta bi-
serică pentru a asista la actul sfîn-
țirii. (402)

**Plata pășunelor exprop-
riate**

BUCUREȘTI — Ministerul Agricul-
turii a dispus ca prețul terenurilor ex-
propriate pentru pășunat, să se achite,
în rate diferite, după putințele comu-
nelor, în termenul de 10 ani.

**Reun. Fem. Rom. din
Arad**

Exprimă călduroasă mulțumiri tutu-
ror doamnelor cari au contribuit cu
donațiuni la ceaiul Reun. aranjat în sala
prefecturii la 11 Dec. 1926 și urmă-
torilor comercianți cari au dăruit mân-
care și beutură: Kardos, Hatos, Adler,
Ranschburg, Procopec și Szabo György.

**Uzinele Reșița fac
tramvae la Arad?**

Se afirmă că Uzinele Reșița ar fi
dispusă să construiască liniile necesare
tramvaelor electrice la Arad.

Costume pt. bărbați
în cea mai frumoasă execuție la
GROSS și RENDY,
Arad, noul palat Neuman.

**Societatea tipografilor
„Guttenberg“**

din Arad, cu durere aduce la cuno-
ștință încetarea din viață a colegului
lor Iuliu Buday în etate de 59 ani.
Osămintele defunctului se vor depune
spre vecinică odihnă la 19 I. c. în
cimitirul de sus la orele 2 și jum. d. m.

**Prinderea unor contra-
bandiști**

Indivizii Ștefan Lengyel și Adalbert
Sisto au fost surprinși pe când au în-
cercat să treacă în mod fraudulos gra-
nița, venind încoaci fără pașaport.
Fiind cunoscuți contrabandiști de arti-
cole R. M. S. li s'a făcut o percheziție
cu care ocazie s'a găsit asupra lor o
mare cantitate de zaharină și țigări.
Sisto mai este și nesupus la încorpo-
rare. Dresându-li-se actele au fost înai-
tați instanțelor competente.

x Dr Capdebô Gheorghe și-a
mutat saloanele de consultare în str.
Crișan 14. (372)

x Schimbare de local Biroul
inginerului Blaschka din str. Consisto-
rului și str. Mărășești colț s'a mutat
în str. Consistorului — unde în che-
stiuni de mașinărie se primesc deslu-
șiri tehnice. Secție Radio. Amatori de
Radio primesc deslușiri tehnice gratis
și planuri. (Nr. 416)

x Cadourile de Crăciun fotogra-
fil pentru copii originale și naturale,
precum și pentru adulți, portreturi exe-
cută cu gust artistic salonul Géza Nagy,
Arad, Bul. Reg. Maria 8 (vis-a-vis cu
prefectura județului) parter. (235)

x Știri medicală. Dr. Róna me-
dic specialist în boli de nas, gât, urechi,
s'a mutat în str. Moise Nicoară Nr.
17 (lângă baia Sima). (360)

Gross și Rendy
croitori pentru bărbați, depozit
de specialități de stofe engle-
zești, Arad, noul palat Neuman.

**O delegație de ziaristi la mi-
nistrul justiției**

BUCUREȘTI. — Eri după a-
miază s'a prezentat la ministerul
de justiție o delegație de ziaristi
și a cerut dlui ministru Cudaibu
lămuriri cu privire la legea pre-
sei. Ministrul a declarat că pro-
iectul de lege al presei n'a pri-
mit forma definitivă, proiectul e
în studiu și îndată după ce va fi
terminat, va fi publicat în ziare
pentru ca organizațiile de presă
să aibă posibilitatea a-și face
observațiunile. Numai după aceea
proiectul va căpăta forma defini-
tivă. Delegațiunea a luat la cuno-
ștință declarațiile dlui ministru.
Probabil proiectul de lege va fi
adus la cunoștință publică naintea
Crăciunului.

Discuția asupra bugetului

BUCUREȘTI. E probabil că discuția
asupra bugetului va începe încă în se-
dinta de noapte. Dl General Averescu
a declarat în fața a numeroși deputați
guvernamentali, că guvernul este ferm
decis să treacă bugetul prin discuția
camerei așa cum a fost el întocmit de
comisiile respective, fără să admită
nici o modificare. Prin bugetul prezi-
denției consiliului de miniștri se pre-
vede înființarea unei noi demnități
asimilată unui ministru, aceea a gu-
vernatorului. Nu se știe încă prin cine va
fi îndeplinit acest nou post.

Confiscarea unei gazete.

BUCUREȘTI. Autoritățile mi-
litare au confiscat ultimul număr
din gazeta săptămânală „Renaștea-
rea noastră“ editată de un grup
de evrei.

**Încetarea mișcărilor
studentești?**

BUCUREȘTI. — Cercurile
bine informate pretind a ști că
conducătorii oficiali ai studenției
au făcut promisiuni în fața dlor
miniștrii Goga și Petrovici că
agitațiile nu se vor mai repeta.

Lovitura de stat din Litvania

BERLIN. — Dela izbucnirea
reoluției în Litvania ori ce le-
gături cu orașul Rovno au fost
întrerupte. După informațiunile
sosite indirect în jurul fortăreței
din Rovnov se dau lupte înver-
șunate. Trupele fasciste nu voesc
să accentueze lupta împotriva ci-
tadelei, dorind să ajungă la ca-
pitularea ei prin foame.

Diferendul italo-francez

Împrejurimile orașului Nissa au fost
ocupate de numeroase trupe franceze
a căror forță se țifrează la o sută mii
soldați. Populația acestui oraș a inter-
venit pe lângă marele stat major ca
trupele de așărare de pe țărmul mării
Mediterrane se fie complectate cu noi
forțe. Dinspre frontieră sosesc vești
despre atrocitățile săvârșite de ita-
lieni.

Aceste zvonuri nu au fost încă con-
firmate oficial.

ROMA. — Agenția „Stefani“ des-
minte energic știrile despre o even-
tuală mobilizare a forțelor italiene,
cum și orice intenție de a intensifica
înarmarea. Efectivul armatei italiene
este astăzi mai redus ca cel normal.

Boala lui Cicerin se agravează

BERLIN. — Starea sănătății
comisarului pentru afacerile ex-
terne a republicii sovietelor dl
Cicerin, inspiră îngrijorări. El se
află actualmente într'un sanator
din Frankfurt.

BERLIN. — Știrile răspândite
în străinătate despre încetarea
din viață a lui Cicerin la Frank-
furt sunt lipsite de temei.

**Falsificatori de franci prinși
în Germania**

BERLIN. — În orașul Halle a
fost descoperită o societate, care
se ocupă cu falsificarea de franci
francezi.

Jugoslavia comandă torpiloare

BELGRAD. — Guvernul Ju-
goslav a comandat încă șase
torpiloare în Anglia. Se știe că
înainte cu câte-va săptămâni ju-
goslavia a comandat dela aceeași
firmă engleză două submarine.

**Forțele navale engleze în
apele Chinei.**

LONDRA. — Primul Lord
al amiralității Bridgman referitor
la noile înarmări ale forțelor
engleze ce să găsesc în extremul
Orient a declarat că dublarea for-
țelor navale și a contingentelor
de trupe iau fost impuse Angliei
din nevoie de a putea apăra si-
guranța vieții supușilor imperiu-
lui. Anglia nutrește sentimente
pacifice, neavând nici o intenție
războinică, toate interesele sale
reclamând pacea.

După moartea lui Pașici.

BUCUREȘTI. Ciolac Antici mini-
strul Jugoslaviei la București s'a prezen-
tat la Ministerul de Externe, unde în
numele guvernului Jugoslav a prezen-
tat mulțumirile sale pentru condolean-
țele exprimate din prilejul morții lui
Pașici.

**Ravagiile ciclonului deslântuit
asupra insulei Madera**

LISSABONA. — Insula Madera a
fost devastată în mod îngrozitor de fu-
ria unui ciclon. Țărmul mării prezintă
privești de un dezastru de neînchi-
puit. Orașe întregi au fost prefăcute
în ruine. În portul din Funchal furtuna
a smuls 13 vapoare aruncându-le în
largul mării, unde o mare parte din
ele au pierit. În fața portului un jacht
s'a scufundat. Toți pasagerii și întreg
personalul s'au înecat. Numărul victi-
melor se urcă la câteva sute.

**Cetiți și răspândiți
Cuvântul Ardealului**

De voiți Dvoastră să cumpărați ieftin mobile

execuție cu gust plăcut și moderne, atunci să binevoiiți a vă osteni până la palatul băncii Arad-Cenădana, vis-a-vis cu primăria orașului

în noul nostru depozit de mobile

unde veți putea obține cu cele mai ieftine prețuri fără mijlocire dela producători, mobile dela cele mai simple, până la cele mai fine, execuție artistică și modernă. Rugănd binevoitorul Dv. sprijin:

Societatea Cooperativă a Meseriașilor din Arad, producere de mobile și tâmplărie

Arad, Str. Eminescu 41. 380

Atelier nou! Atelier nou! Iosif Horváth

intreprindere de electricitate Arad colț cu Str. Brătianu și I. Vuican. Primește executarea tuturor lucrărilor ce cad în această branșă după cele mai moderne planuri. Mare asortiment

de motoare electrice, utensile pentru Radio, candelabre, becuri electrice și accesorii etc. Prețuri moderate. Serviciu conștiencios. 344

Vizitați marele târg de Crăciun unde veți obține

Căciuli la modă p. dame dela . . . L 175
Pălării de fîs cu găteli " . . . L 300
Pălării de catifea " . . . L 400
Ghete p. dame în cul. la modă dela . . . L 650
Ghete pentru bărbați . . . L 750
Pălării pentru bărbați dela . . . L 220
Pălării p. bărbați la modă dela . . . L 300
Reparații și transformări de pălării de fîs și velour pentru dame . . . L 100

SIMION KLEIN, depozitar de fabricațiuni de pălării ARAD, Piața Avram Iancu 21. 238

ATENȚIUNE!
In Str. Moise Nicoară Nr. 2 se află decurând și din nou aranjat magazinul de carne „LOCARNO”

unde în orice oră a zilei se poate căpăta cărnuri de vițel, vită, porc, mezeluri de prima calitate pe lângă serviciu prompt. 340

ATENȚIUNE LA FIRMĂ!

Citiți Cuvântul Ardealului!

Doamnelor!

Cenzurat: Prefectura Județului.

PYRAM cremă de ghetă, pastă pentru parchetă, lack pentru duzumea, negreală pt. piele etc. calitate excelentă

Reprezentant exclusiv: **Friedmann** ARAD, Str. Eminescu 30. 387
(Palatul Ortutay).

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale al doamnei **Cristina Săbău**
Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lîngerle etc. Specialități de batiste. Bogat jasantiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiuni de modele pe pânză. 1

Ioan Deutsch magazin de aromate, pânzetur, etc Arad, Strada UNIREI (fost Fabian) palatul Ortutay. Se pot căpăta în orice moment, mărfuri de prima calitate, pe lângă un serviciu foarte atent. — Tot aici se vinde un aranjament pentru o prăvălie de aromate. 346

Auchete și cununi ocazionale foarte frumoase, flori în diferite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile **florăria JANOSI**, ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE! Firma JANOSI exclusiv numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Janoși folosesc nume fals. 262

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Caragiela Nr. 20., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghete comode. 279

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciu Scevoia 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

Uinuri excelente de Podgorie! Măncări gustouse calde și reci. :: Serviciu prompt. :: Prețuri solide la Restaurantul MARKUS, Bulev. Regele Ferdinand 39. Abonamente a la carte prânz și cină 1200 lei lunar. 373

Aparate și accesorii pt. RADIO se pot căpăta cu prețuri mai ieftine ca oriunde la „ELECTRON” intreprindere de electricitate și mecanicării Arad, Str. Meșianu 1. 324

Nou magazin de mobile! Avizăm on. public că am deschis în Arad, Str. Bucur Nr. 10. magazin de mobile unde avem un stabil și mare asortiment de mobile fabricație proprie din cele mai moderne cu prețuri convenabile. Persoane credibile obțin condițiuni favorabile de plată. Rugănd sprijinul on. public 351

Prima Fabrică Română de Mobile
Cassa de Păstrare și Secții Seliște, Suceșela Arad, Str. da Bucur Nr. 10.

GHETE pentru bărbați, dame și copil „BALLY” și „POPPER” precum și renumiții șușoni și galoci Treton și Wimpasing le puteți procura dela **Lévai și Szigeti** vis-a-vis cu teatru orașenesc. 401

GRATIS dan fiecarui cumpărător 2 m. de antredeu care cumpără dela mine mărfuri în preț 100 Lei

Cel cari vor să se aprovizioneze pentru iarnă cu vestimente ca: uniforme civile ori de instituțiuni publice, precum și cu căbiuri și căciuli din blană, stufe p-ntru școale și armată să cerceteze firma

Corseturi pentru burți și ten, șireturi de gumă, corseturi p. burți bolnave, peptare în mare asortiment și cu prețuri ieftine se pot căpăta la

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZÁNTÓ**, Str. Eminescu 6. Arad. 245

Cine cumpără până în ziua **25 Decembrie** dela casa de modă

VÁNDOR

orice articole în valoare de Lei 2000, va primi, afară de un preț excepțional de scăzut, și un cadou tablou original în marime 41x50. Folosiți-Vă de ac ată rară ocazie. 398

Prețuri de Crăciun la MUZSAY Arad,

Vis-a-vi de teatru.

Costum de lână pentru iarnă	Lei 1760
Raglan dublu ori ulster de iarnă	Lei 2350
Palton de iarnă cu guler de blană	Lei 2850
Palton de piele cu guler și căptușală de blană	Lei 4000

Croitorie la măsură!
Mare depozit de stofă.

Szántó și Komlós

Prețurentul de iarnă

Costum p. bărbați dela	1750 L in sus
Costum p. băieți dela	1250 L in sus
Costum p. băieți cu pant, scurți dela	1050 L in sus
Palton p. bărb. negru dela	2200 L in sus
Palton p. bărb. cu blană	2600 L in sus
Palton p. bărb. ulst. și raglan dela	1850 L in sus
Palton p. băieți ulst. și raglan dela	1350 L in sus
Palton p. băieți dela	850 L in sus
Paltoane de piele dela	4200 L in sus
Impermiabile (gumă) dela	950 L in sus
Impermiabile p. dame dela	1150 L in sus

Mare asortiment de stufe din lână din străinătate Uniforme pentru școlari după măsură. Arad, Piața Avram Iancu în palatul Teatrului. 207

Potiți și încereți a lua masa la

Restaurantul Central

Menu dejun — — Lei 30
Menu seara — — Lei 25
Variațiuni de mâncări primul rang. 288

KNAPP vopsește și curăță haine
Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271

ALEXANDRU HOFFMANN
Arad, Strada Eminescu Nr. 8.

Schäffer Henrik
Arad, Bulev. Regina Maria 25.

IRMĂ PILCZ Arad, Str. Eminescu

Cadoul de Crăciun

Gramofoane de călărie, mașini de biciclete (Puch) marșiment.

Fabian și
Arad, Str. Meșianu 16.

La cumpărări de peste Lei 10% rabat!

Azi, cel mai ieftin de cumpărare

M. Fisch

sticlărie, Arad, palatul man, unde se capătă în ment bogat: articole de ritabile japoneze, Neuwied, deze, Venezia, Meisen, thal, Bleikristall și alte necesare. Lucrări moderne de sticlărie primește cu prețuri derate.

La cumpărări de peste Lei 10% rabat!

Mere de

dela domeniul din jud. de prima calitate, se vinde și engros cu prețurile avantajoase în Piața Iancu și str. Meșianu în

Dela primăria comunală No. 1241—1926.

Publicațiune

Primăria comunei Mădărașă o mașină de scris, mul se va fixa după datelor — cari trebuiesc la Notarul Comunei până la p. m. din ziua de 2 Ianuarie la orele 9 a. m. la adresa: Mădărașă, spre știința aceluiași. Tot atunci se va vinde și o mașină de scris sistem vecier.

Licitățiunile se vor conformitate cu L. C. P. Mădărat, la 16 Nov. 1944

Primăria com

Mntfsterul Justiției
Comisiunea de Natură

—oo—
Conform art. 23 din Constituțiune la dobândirea și naționalității române, se următoarea cerere de zăre, spre știința aceluiași voi să facă vreo înțelegere potrivit dispozițiunilor art. 23 și 24 din Constituțiune.

Domnule Ministru,
Subsemnatul Geza Székely, funcționar, domiciliat în Arad, Str. Ioan Calvin No. 38, are Vă rog. să binevoiați să acorde cetățenia română mă stabilă definitiv în România. Cu deosebită încredințare,
Geza Székely

423